

for sig stor Betydning, men fordi jeg med det Samme vil udtale mig for Udkastets § 12. Denne Paragraph er ganske vist et Brud paa det Princip, ifølge hvilket Skatten udbrages af den rene Indtægt, men paa den anden Side er det ganske vist, at Indtægter og Udgifter i enkelte Tilfælde kunne staae i et saa stort Misforhold til hinanden, at det ikke vilde være billigt, om man undlod at tage noget Hensyn dertil. Naar nu en saadan Hensynstagen finder Sted under Sagttagelse af de Bestemmelser, som § 12 angiver, og naar det overholdes, at den, der forlanger en saadan Skattenedsættelse, maa fremlægge en klar Regnskabsopgjørelse, der viser hans virkelige Forhold, troer jeg, at man har den Betryggelse, der under saadanne Omstændigheder kan faaes, saa at ikke nogen Fare kan berygtes deraf. De to ærede Medlemmer, der med mig have stillet Ændringsforslaget under Nr. 51, have begge udtalt sig mod Ændringsforslaget under Nr. 39, men de have dog tilføjet, at de vare ganske enige i Principet, og jeg troer endog saa, at den ærede Rigsrådsmand for Randers (Kraiberg) hittede, at han fandt Forslaget ganske naturligt; jeg kan imidlertid ikke tie ganske stille dertil, da jeg er af en aldeles modsat Anskuelse; Ændringsforslaget er efter min Mening hverken naturligt eller hensigtsmæssigt. Jeg kan nemlig ikke indrømme, at den Omstændighed, at der er mange Børn i en Familie, uden videre afgiver et Bevis for, at der er Trang tilstede. Naar der i en Familie findes mange Børn, indrømmer jeg ganske vist, at det giver Anledning til betydelige Udgifter, men jeg kan ikke indrømme, at denne Omstændighed hviler som en trykkende Byrde paa Familieforsørgeren. Det er et Factum, der ikke er saa sjældent, og jeg troer, at det er flere bekendt, at netop den Omstændighed, at der er mange Børn at forsørge, snarere bringer Alvor, Sparommelighed og en fornøftig Deconomi i Huusholdningen end fattigdom. Det kommer ganske naturligt deraf, at for at arbejde dygtigt og stærkt, maa man have noget Alvorligt at arbejde for; den, der har mange Børn, har Nok at arbejde for, og han vil deri finde de Udspredelser, som han behøver. Han indretter sine Ting saaledes, at han i mange Retninger sparer der, hvor Andre, der ikke have Børn at

arbejde for og glæde sig ved, gjøre betydelige Udgifter. Jeg kan saaledes ikke skjønne, at den Omstændighed, at der er Børn, er en ligefrem Formindskelse i Skatteevnen, jeg troer ikke, at det kan opstilles som Norm. Det staaer for mig som en Sandhed, at ethvert Menneske staaer i Gjæld til Naturen for sin egen Opdragelse, og den kan han kun afbetale ved selv at opdrage gode og fornøftige Mennesker, og jeg synes ikke, at Opfyldelsen af denne Pligt passende kan belønnes med en Skattenedsættelse. Da man nu i Lovudkastet ikke fravegner det i en Mand's Indtægt, som han under en eller anden Form oplægger enten som Livrente eller som Capital for sin Alderdom, maa jeg udtale det som min Overbeviisning — uden at jeg dog paa nogen Maade vil ansee det som en heldig Udvei for en Mand i hans Alderdom at være sine Børn til Byrde — at den gamle og svage Mand, der er omgivet af dygtige Sønner, staaer ganske anderledes opreist og støttet, end hvor dette ikke er Tilfældet; han lever mellem kære Mennesker, der ere knyttede til ham ved inderlige Vaand, og denne Fordeel har han netop vundet derved, at han tidligere har gjort de fornøvede Udgifter. Disse forskjellige Omstændigheder forekomme mig at gjøre, at Ændringsforslaget under Nr. 39 hverken i den ene eller anden Henseende kan siges at være hensigtsmæssigt, og i Hensyn til denne min Anskuelse maa jeg derfor stemme mod Ændringsforslaget.

Gomard: Derfor det under Nr. 39 stillede Ændringsforslag angaaende en Skattenedsættelse for en Skattehyder, der havde Børn at forsørge, ikke saa fuldstændig fyldestgjordes igjennem det Forslag, der er stillet under Nr. 51, skulde jeg, uagtet den Form, hvori det er kommet frem, og det lille Beløb af Skatteindtægten, som derved skal fritages for Skat, ikke tiltaler mig, dog alligevel have stemt derfor; men det forekommer mig, efterat Forslaget under Nr. 51 er stillet, at være ganske overflødig. Naar det nemlig deri hedder, at der skal tages Hensyn til de den Enkelte som Familieforsørger osv. paahvilende Byrder, saa ligger det jo ligefrem deri, at Børnene dog fornøftigvis staae Skattehyderen som Familieforsørger saa nær som Nogen, og jeg troer derfor,